

angbatasngdiyos.org

Ang Batas ng Diyos: Apendise 6: Ang mga Ipinagbabawal na Karne para sa mga Kristiyano

HINDI LAHAT NG NILALANG AY NILIKHA UPANG MAGING PAGKAIN

ANG HALAMAN-LAMANG NA DIYETA SA HARDIN NG EDEN

Ang katotohanang ito ay lumilitaw kapag sinusuri natin ang simula ng sangkatauhan sa Hardin ng Eden. Si Adan, ang unang tao, ay binigyan ng tungkuling pangalagaan ang isang hardin. Anong uri ng hardin? Hindi tinukoy sa orihinal na tekstong Hebreo, ngunit may malakas na ebidensiyang ito ay isang hardin ng mga bunga:

“At nagtanim ang Panginoong Diyos ng isang halamanan sa Eden sa silangan... at pinatubo ng Panginoong Diyos mula sa lupa ang bawat punong kahoy na kaaya-ayang pagmasdan at mabuti para sa pagkain” (Genesis 2:15).

Binabanggit din sa Kasulatan ang papel ni Adan sa pagbibigay ng pangalan at pag-aalaga sa mga hayop, ngunit wala kahit saan sa Kasulatan na nagsasabing ang mga hayop ay “mabuti para sa pagkain,” gaya ng mga punong kahoy.

ANG PAGKAIN NG HAYOP SA PLANO NG DIYOS

Hindi ito nangangahulugang ipinagbawal ng Diyos ang pagkain ng karne ng hayop—kung gayon nga, dapat ay may malinaw na tagubilin tungkol dito sa buong Kasulatan. Gayunpaman, malinaw na ang pagkain ng laman ng hayop ay hindi bahagi ng orihinal na diyeta ng sangkatauhan.

Ang unang paglalaan ng Diyos sa tao ay tila ganap na nakabatay sa halaman, na binibigyang-diin ang mga bunga at iba pang uri ng pananim.

ANG PAGKAKAIBA NG MALINIS AT MARUMING MGA HAYOP

IPINAKILALA SA PANAHOON NI NOE

Bagaman pinahintulutan ng Diyos na patayin at kainin ng tao ang ilang mga hayop, malinaw na itinatag Niya ang mga pagkakaiba sa pagitan ng mga hayop na maaaring kainin at ng mga hindi.

Ang pagkakaibang ito ay unang ipinahiwatig sa mga tagubiling ibinigay kay Noe bago ang baha: *“Magsama ka ng pitong pares ng bawat uri ng malinis na hayop, lalaki at babae, at isang pares ng bawat uri ng maruming hayop, lalaki at babae”* (Genesis 7:2).

DI-TUWIRANG KAALAMAN TUNGKOL SA MALILINIS NA HAYOP

Ang katotohanang hindi ipinaliwanag ng Diyos kay Noe kung paano makikilala ang malinis at maruming mga hayop ay nagpapahiwatig na ang kaalamang ito ay likas na sa sangkatauhan, marahil mula pa sa simula ng paglikha.

Ang pagkilalang ito sa malinis at maruming hayop ay nagpapakita ng mas malawak na kaayusan at layunin ng Diyos, kung saan ang ilang nilalang ay inilaan para sa partikular na mga papel sa likas at espirituwal na balangkas.

ANG UNANG KAHULUGAN NG MALILINIS NA HAYOP

KAUGNAY NG MGA HANDOG

Batay sa mga naganap sa salaysay ng Genesis, maaari nating ipagpalagay na hanggang sa panahon ng baha, ang pagkakaiba ng malinis at maruming mga hayop ay may kaugnayan lamang sa pagiging katanggap-tanggap ng mga ito bilang handog.

Ang paghahandog ni Abel ng panganay mula sa kaniyang kawan ay nagpapakita ng prinsipyong ito. Sa tekstong Hebreo, ang pariralang *“panganay ng kaniyang kawan”* (מִכְלֹת צֶאֱנוּ) ay gumagamit ng salitang “kawan” (*tzon*, צֶאֱנוּ), na karaniwang tumutukoy sa maliliit na hayop tulad ng tupa at kambing. Kaya’t malamang na ang inialay ni Abel ay isang batang tupa o kambing mula sa kaniyang kawan (Genesis 4:3-5).

ANG MGA HANDOG NI NOE MULA SA MALILINIS NA HAYOP

Gayundin, nang lumabas si Noe mula sa daong, nagtayo siya ng dambana at naghain ng mga handog na sinusunog sa Panginoon gamit ang malilinis na hayop, na partikular na binanggit sa mga tagubilin ng Diyos bago ang baha (Genesis 8:20; 7:2).

Ang maagang pagbibigay-diin na ito sa malilinis na hayop para sa paghahain ay naglatag ng pundasyon upang maunawaan ang natatanging papel ng mga ito sa pagsamba at kabanalan ng tipan.

Ang mga salitang Hebreo na ginamit upang ilarawan ang mga categoryang ito—**tahor** (טָהוֹר) at **tamei** (טָמֵא)—ay hindi basta-bastang mga termino. Malalim ang kaugnayan ng mga ito sa mga konsepto ng kabanalan at paghiwalay para sa Panginoon:

- **טָמֵא (Tamei)**

Kahulugan: Marumi, hindi malinis.

Paggamit: Tumutukoy sa ritwal, moral, o pisikal na karumihan. Madalas iugnay sa mga hayop, bagay, o gawaing ipinagbabawal para kainin o ihandog sa pagsamba.

Halimbawa: “Gayunman, ang mga ito ay hindi ninyo dapat kainin... sapagkat ang mga ito ay marumi (tamei) sa inyo” (Levitico 11:4).

- **טָהוֹר (Tahor)**

Kahulugan: Malinis, dalisay.

Paggamit: Tumutukoy sa mga hayop, bagay, o taong angkop para sa pagkain, pagsamba, o mga ritwal.

Halimbawa: “Dapat ninyong pag-ibahin ang banal sa karaniwan, at ang marumi sa malinis” (Levitico 10:10).

Ang mga terminong ito ang bumubuo ng pundasyon ng mga batas sa pagkain ng Diyos, na kalaunang idinetalye sa **Levitico 11** at **Deuteronomio 14**. Sa mga kabanatang ito, malinaw na nakalista ang mga hayop na itinuturing na malinis (pinahihintulutang kainin) at marumi (ipinagbabawal kainin), upang manatiling bukod at banal ang bayan ng Diyos.

PAGPAPAGALIT NG DIYOS TUNGKOL SA PAGKAIN NG MARUMING KARNE

Sa kabuuan ng **Tanach** (Lumang Tipan), paulit-ulit na pinagsabihan ng Diyos ang Kanyang bayan sa paglabag nila sa mga batas sa pagkain. May ilang talatang tahasang kumokondena sa pagkain ng maruming hayop, na binibigyang-diin na ang gawaing ito ay tinitingnang isang uri ng paghihimagsik laban sa mga utos ng Diyos:

“Isang bayang palaging nagpapagalit sa Akin sa harapan Ko... na kumakain ng laman ng baboy, at ang kanilang mga palayok ay puno ng sabaw ng maruming karne” (Isaias 65:3-4).

“Ang mga nagpapabanal at nagpapadalisa ng sarili upang pumasok sa mga halaman, na sumusunod sa isang nasa gitna, na kumakain ng laman ng baboy, daga, at iba pang maruruming bagay—silang lahat ay mamamatay kasama ng kanilang pinuno,” sabi ng Panginoon (Isaias 66:17).

Ipinapakita ng mga saway na ito na ang pagkain ng maruming karne ay hindi basta isyu ng diyeta kundi isang moral at espirituwal na kabiguan. Ang pagkonsumo ng mga bagay na tahasang ipinagbawal ay nagpapakita ng kawalang-pakundangan sa kabanalan at pagsunod.

SI JESUS AT ANG MARUMING MGA PAGKAIN

Sa pagdating ni Jesus, ang pag-usbong ng Kristiyanismo, at ang mga sinulat sa Bagong Tipan, marami ang nagsimulang magtanong kung iniintindi pa ba ng Diyos ang pagsunod sa Kanyang mga batas, kabilang na ang Kanyang mga alituntunin tungkol sa maruruming pagkain. Sa realidad, halos buong Kristiyanong mundo ay kumakain ng anumang kanilang naisin.

Ngunit ang katotohanan ay walang hula sa Lumang Tipan na nagsasabing ang Mesiya ay kakanselahin ang batas tungkol sa maruming pagkain, o alinmang batas ng Kanyang Ama (gaya ng inaangkin ng ilan). Malinaw na si Jesus ay sumunod sa lahat ng utos ng Ama, kabilang na sa puntong ito. **Kung si Jesus ay kumain ng baboy**—gaya ng alam nating kumain Siya ng isda (Lucas 24:41-43) at kordero (Mateo 26:17-30)—magkakaroon tayo ng malinaw na turo sa pamamagitan ng halimbawa. Ngunit alam nating hindi ito nangyari. Wala tayong indikasyon na nilabag ni Jesus o ng Kanyang mga alagad ang mga tagubiling ito na ibinigay ng Diyos sa pamamagitan ng mga propeta.

MGA PINABULAANG MGA ARGUMENTO

MALI NA ARGUMENTO: “Ipinahayag ni Jesus na malinis ang lahat ng pagkain”

ANG KATOTOHANAN:

Madalas ginagamit ang Marcos 7:1-23 bilang patunay na pinawalang-bisa ni Jesus ang mga batas sa pagkain tungkol sa maruruming karne. Ngunit sa masusing pagsusuri ng teksto, makikita na ang interpretasyong ito ay walang sapat na batayan. Ang madalas na maling sipi ay nagsasabing: *“Sapagkat hindi pumapasok sa puso ng tao kundi sa tiyan, at pagkatapos ay inilalabas sa katawan.”* (Sa ganito’y ipinahayag niyang malinis ang lahat ng pagkain)” (Marcos 7:19).

ANG KONTEKSTO: HINDI TUNGKOL SA MALINIS AT MARUMING KARNE

Una sa lahat, ang konteksto ng talatang ito ay walang kinalaman sa malinis o maruming karne gaya ng nakasaad sa Levitico 11. Sa halip, ito ay nakatuon sa pagtatalo sa pagitan ni Jesus at ng mga

Pariseo tungkol sa isang tradisyong Hudyo na walang kaugnayan sa mga batas sa pagkain. Napansin ng mga Pariseo at mga eskriba na ang mga alagad ni Jesus ay hindi naghugas ng kamay sa paraang seremonyal bago kumain, na kilala sa Hebreo bilang *netilat yadayim* (נטילת ידיים). Ang ritwal na ito ay kinabibilangan ng paghuhugas ng kamay na may panalangin, at ito ay patuloy na isinasagawa sa mga ortodoksong Hudyo hanggang ngayon.

Ang alalahanin ng mga Pariseo ay hindi tungkol sa mga batas ng Diyos sa pagkain, kundi sa pagsunod sa tradisyon ng mga tao. Itinuring nila ang hindi paghuhugas ng kamay bilang isang uri ng karumihan.

SAGOT NI JESUS: ANG PUSO ANG MAHALAGA

Ginamit ni Jesus ang malaking bahagi ng Marcos 7 upang ituro na ang tunay na nagpaparumi sa tao ay hindi ang mga panlabas na gawain o tradisyon, kundi ang kalagayan ng puso. Binigyang-diin Niya na ang espirituwal na karumihan ay nagmumula sa kalooban, mula sa masasamang kaisipan at kilos, at hindi mula sa hindi pagsunod sa mga seremonyal na ritwal.

Nang ipinaliwanag ni Jesus na ang pagkain ay hindi nagpaparumi sa tao dahil ito ay pumapasok sa tiyan at hindi sa puso, hindi Niya tinutukoy ang mga batas sa pagkain kundi ang seremonyal na paghuhugas ng kamay. Ang Kanyang pokus ay sa panloob na kadalisan, hindi sa panlabas na ritwal.

MAS MALALIM NA PAGTINGIN SA MARCOS 7:19

Ang Marcos 7:19 ay madalas na hindi nauunawaan dahil sa isang panaklong na tala na ipinasok ng mga tagalathala ng Bibliya, na nagsasabing, “Sa ganito’y ipinahayag niyang malinis ang lahat ng pagkain.” Ngunit sa tekstong Griyego, ganito lamang ang sinasabi: “ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν ἀλλ’ εἰς τὴν κοιλίαν καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται **καθαρίζον πάντα τὰ βρώματα**,” na literal na isinasalin bilang: “Sapagkat hindi pumapasok sa kanyang puso, kundi sa kanyang tiyan, at inilalabas sa latrina, nililinis ang lahat ng pagkain.”

Ang pagbasa nito bilang “ipinahayag Niyang malinis ang lahat ng pagkain” ay isang hayagang pagtatangkang baguhin ang kahulugan ng teksto upang umayon sa kinikilingang interpretasyon ng maraming seminaryo at tagalathala ng Bibliya laban sa Kautusan ng Diyos.

Ang mas makatuwirang pagbasa ay ang buong pangungusap ay simpleng paglalarawan ni Jesus sa likas na proseso ng pagtunaw: tinatanggap ng katawan ang pagkain, kinukuha ang sustansya at mabubuting bahagi (ang malinis), at itinatapon ang tira bilang dumi. Ang pariralang “nililinis ang lahat ng pagkain” ay malamang na tumutukoy sa natural na prosesong ito ng paghihiwalay ng kapaki-pakinabang sa itatapon.

KONKLUSYON SA MALI NA ARGUMENTONG ITO

Ang Marcos 7:1-23 ay hindi tungkol sa pagbabasura ng mga batas sa pagkain ng Diyos kundi sa pagtanggì ni Jesus sa mga tradisyon ng tao na inuuna ang panlabas na ritwal kaysa sa kalinisan ng puso. Itinuro ni Jesus na ang tunay na karumihan ay nagmumula sa loob, at hindi mula sa kabiguang sundin ang seremonyal na paghuhugas ng kamay. Ang pahayag na “Ipinahayag ni Jesus na malinis ang lahat ng pagkain” ay maling pagbasa sa teksto, na nakaugat sa pagkiling laban sa mga walang hanggang utos ng Diyos. Sa maingat na pagbabasa ng konteksto at ng orihinal na wika, malinaw na si Jesus ay nanatiling tapat sa mga turo ng Torah at hindi Niya binale-wala ang mga batas sa pagkain.

MALI NA ARGUMENTO: “Sa isang pangitain, sinabi ng Diyos kay apostol Pedro na maaari na tayong kumain ng laman ng anumang hayop”

ANG KATOTOHANAN:

Madalas ginagamit ng marami ang pangitain ni Pedro sa Mga Gawa 10 bilang patunay na inalis na ng Diyos ang mga batas sa pagkain tungkol sa maruruming hayop. Gayunpaman, sa masusing pagsusuri ng konteksto at layunin ng pangitain, malinaw na wala itong kinalaman sa pagbabasura ng mga batas ukol sa malinis at maruming karne. Sa halip, ang pangitain ay nagtuturo kay Pedro na tanggapin ang mga Hentil bilang bahagi ng bayan ng Diyos—hindi upang baguhin ang mga tagubilin ng Diyos ukol sa pagkain.

ANG PANGITAIN NI PEDRO AT ANG LAYUNIN NITO

Sa Mga Gawa 10, nagkaroon si Pedro ng pangitain ng isang tela na bumaba mula sa langit na naglalaman ng iba’t ibang uri ng hayop—malinis at marumi—kasama ang utos na “pumatay at kumain.” Agad na tumugon si Pedro:

“Hinding-hindi, Panginoon! Sapagkat kailanman ay hindi ako kumain ng anumang marumi o di-malinis na bagay” (Mga Gawa 10:14).

Mahalaga ang reaksiyong ito sa ilang kadahilanan:

1. Ang Pagsunod ni Pedro sa mga Batas sa Pagkain

Ang pangitain ay naganap matapos umakyat si Jesus sa langit at matapos ibuhos ang Banal na Espiritu sa Pentecostes. Kung totoong inalis na ni Jesus ang mga batas sa pagkain noong Siya’y nabubuhay pa, tiyak na alam ito ni Pedro bilang isa sa Kanyang pinakamalapit na alagad at hindi siya mariing tututol. Ang kanyang pagtanggì ay nagpapakitang siya ay patuloy na sumusunod sa mga batas sa pagkain at hindi niya iniisip na ito’y wala nang bisa.

2. Ang Tunay na Mensahe ng Pangitain

Inulit ang pangitain ng tatlong beses—patunay ng kahalagahan nito—ngunit ang tunay na kahulugan ay ipinapaliwanag mismo ni Pedro ilang talata ang lumipas, sa tahanan ni

Cornelio, isang Hentil. Sabi niya:

“Ipinakita sa akin ng Diyos na huwag kong ituring na marumi o di-karapat-dapat ang sinumang tao” (Mga Gawa 10:28).

Ang pangitain ay hindi tungkol sa pagkain kundi isang simbolikong mensahe. Ginamit ng Diyos ang mga larawan ng malinis at maruming hayop upang turuan si Pedro na wala nang hadlang sa pagitan ng mga Hudyo at mga Hentil, at na ang mga Hentil ay maaaring maging bahagi na ng tipan ng Diyos.

HINDI MAKATWIRANG MGA LOHIKA SA ARGUMENTONG “INALIS NA ANG BATAS SA PAGKAIN”

Ang pag-aakalang inalis ang batas sa pagkain sa pamamagitan ng pangitain ni Pedro ay hindi makatarungan sa maraming aspeto:

1. **Ang Paunang Pagtutol ni Pedro**

Kung inalis na talaga ang mga batas sa pagkain, wala nang saysay ang mariing pagtutol ni Pedro. Ipinapakita ng kanyang salita ang kanyang patuloy na pagsunod sa mga batas, kahit matagal na siyang alagad ni Jesus.

2. **Walang Patunay sa Kasulatan na Inalis**

Wala sa Mga Gawa 10 ang nagsasabi na ang batas sa pagkain ay inalis. Ang buong pokus ay nasa pagtanggap sa mga Hentil—hindi sa pagbabago ng mga pamantayan ukol sa pagkain.

3. **Simbolismo ng Pangitain**

Ang layunin ng pangitain ay malinaw na isinabuhay ni Pedro. Nang kanyang mapagtanto na tinatanggap ng Diyos ang mga tao mula sa bawat bansa na may takot sa Kanya at gumagawa ng matuwid (Mga Gawa 10:34-35), malinaw na ang pangitain ay tungkol sa pagkakaisa ng tao—hindi tungkol sa pagkain.

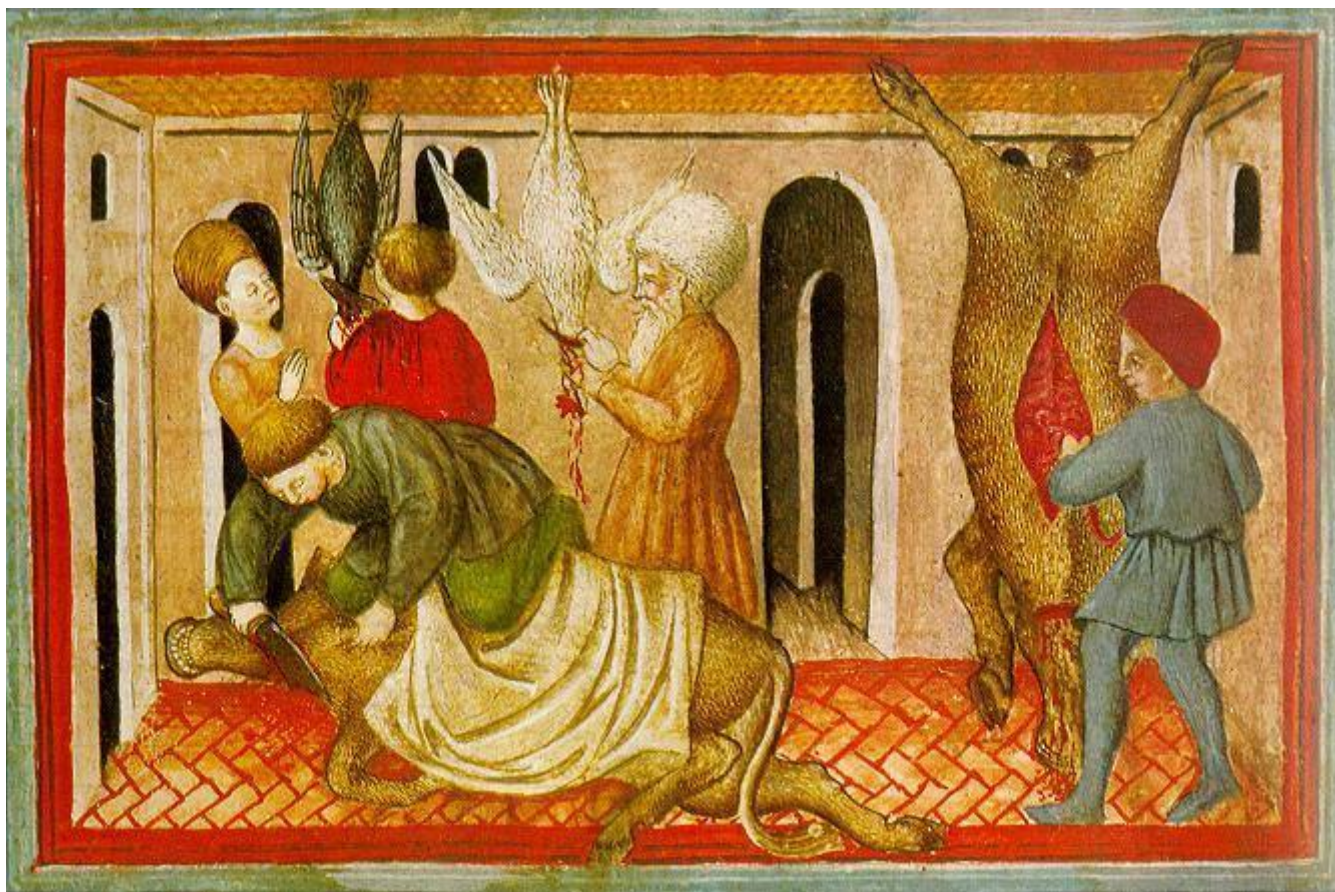
4. **Hindi Magkakatugmang Interpretasyon**

Kung ang pangitain ay literal na nagpapahintulot ng pagkain ng maruruming hayop, ito ay kontradiksyon sa buong konteksto ng Mga Gawa, kung saan ang mga mananampalatayang Hudyo, kabilang si Pedro, ay patuloy na sumusunod sa Torah. Bukod dito, mawawala ang simbolikong kahulugan ng pangitain kung ito’y iintindihin lamang bilang usapin sa pagkain at hindi bilang mas malalim na mensahe tungkol sa pagtanggap sa mga Hentil.

KONKLUSYON SA MALI NA ARGUMENTONG ITO

Ang pangitain ni Pedro sa Mga Gawa 10 ay hindi tungkol sa pagkain, kundi tungkol sa tao. Ginamit ng Diyos ang larawan ng malinis at maruming hayop upang iparating ang espirituwal na katotohanan na ang ebanghelyo ay para sa lahat ng bansa, at ang mga Hentil ay hindi na dapat ituring na marumi o hindi kabilang sa bayan ng Diyos. Ang pagbasa sa pangitaing ito bilang pagtanggap sa batas ng pagkain ay isang maling pagkaunawa sa konteksto at layunin ng talata.

Ang mga tagubiling ibinigay ng Diyos sa Levitico 11 tungkol sa kung ano ang maaaring kainin ay nananatili at kailanman ay hindi naging pokus ng pangitain. Ang mismong mga salita at kilos ni Pedro ang nagpapatunay nito. Ang tunay na mensahe ng pangitain ay ang pagbagsak ng hadlang sa pagitan ng mga tao—hindi ang pagbabago ng walang hanggang mga batas ng Diyos.

Isang

lumang painting ng mga magtatad ng karne ayon sa mga alituntunin ng Bibliya para sa pag-drain ng dugo mula sa lahat ng malilinis na hayop, ibon, at hayop sa lupa, gaya ng nakasaad sa Levitico 11.

MALI NA ARGUMENTO: “Ipinasiya ng konseho sa Jerusalem na maaaring kumain ang mga Hentil ng kahit ano basta’t hindi ito binigti at may dugo”

ANG KATOTOHANAN:

Ang Konseho sa Jerusalem (Mga Gawa 15) ay kadalasang mali ang pagkakaunawa, na para bang pinayagan ang mga Hentil na huwag sundin ang karamihan sa mga utos ng Diyos at tumalima lamang sa apat na pangunahing kautusan. Gayunpaman, kapag sinuri nang mabuti, makikita na ang layunin ng konseho ay hindi upang buwagin ang mga kautusan ng Diyos para sa mga Hentil, kundi upang pagaanin ang kanilang unang pakikilahok sa mga pamayanang Mesyanikong Judio.

ANO ANG TINALAKAY SA KONSEHO SA JERUSALEM?

Ang pangunahing tanong na tinugunan ng konseho ay kung kailangan bang ang mga Hentil ay agad na sumunod sa buong Torah—kabilang ang pagtutuli—bago sila pahintulutang makarinig ng ebanghelyo at makilahok sa mga pagtitipon ng mga unang Mesyanikong kongregasyon.

Sa loob ng maraming siglo, pinaniniwalaan sa tradisyong Hudyo na ang isang Hentil ay kailangang ganap na sumunod sa Torah, kabilang ang pagtanggap ng mga gawi gaya ng pagtutuli, pagsunod sa Sabbath, mga batas sa pagkain, at iba pang mga utos, bago malayang makihalubilo ang isang Judio sa kanila (Tingnan: Mateo 10:5-6; Juan 4:9; Mga Gawa 10:28). Ang pasya ng konseho ay isang makabuluhang hakbang na kinilala na maaaring magsimula ang mga Hentil sa kanilang pananampalataya kahit hindi pa agad sumusunod sa lahat ng kautusan.

APAT NA PAUNANG KINAKAILANGAN PARA SA PAGKAKAISA

Napagkasunduan ng konseho na maaaring dumalo ang mga Hentil sa mga pagtitipon ng kongregasyon basta't iiwasan nila ang mga sumusunod (Mga Gawa 15:20):

1. **Pagkain na Inialay sa mga Diyus-diyosan:** Iwasan ang pagkain na inihandog sa mga diyus-diyosan, dahil ito'y lubos na nakakasakit sa mga mananampalatayang Judio.
2. **Imoralidad sa Sekswal:** Iwasan ang mga kasalanang sekswal na karaniwan sa mga pagano.
3. **Karne ng Binigtíng Hayop:** Iwasan ang pagkain ng hayop na hindi maayos ang pagkatay, dahil ito ay may taglay pa ring dugo, na ipinagbabawal sa batas ng Diyos.
4. **Dugo:** Iwasan ang pagkain o pag-inom ng dugo, isang gawi na malinaw na ipinagbabawal sa Torah (Levitico 17:10-12).

Ang mga paunang tagubiling ito ay hindi buod ng lahat ng kautusang kailangang sundin ng mga Hentil. Sa halip, ito'y panimulang hakbang upang magkaroon ng kapayapaan at pagkakaisa sa pagitan ng mga mananampalatayang Judio at Hentil sa magkahalong kongregasyon.

ANO ANG HINDI IBIG SABIHIN NG PASYANG ITO

Isa itong katawa-tawang ideya na ang apat na kautusang ito lamang ang kailangan sundin ng mga Hentil upang kalugdan ng Diyos at tumanggap ng kaligtasan.

- **Malaya ba ang mga Hentil na labagin ang Sampung Utos?**
 - Maaari ba silang sumamba sa ibang diyos, gamitin ang pangalan ng Diyos sa walang kabuluhan, magnakaw, o pumatay? Siyempre hindi. Ang ganitong konklusyon ay tahasang salungat sa turo ng Kasulatan tungkol sa katuwiran na inaasahan ng Diyos.
- **Panimulang Hakbang, Hindi Pangwakas:**
 - Ang layunin ng konseho ay tugunan ang kagyat na pangangailangan upang pahintulutan ang mga Hentil na makibahagi sa mga pagtitipon ng Mesyanikong

Judio. Ipinagpalagay na sila'y lalago sa kaalaman at pagsunod sa paglipas ng panahon.

GINAGAWAN NG LINAW NG MGA GAWA 15:21

Ang pasya ng konseho ay pinalinaw sa Mga Gawa 15:21:

“Sapagkat ang Kautusan ni Moises [ang Torah] ay ipinangaral sa bawat lungsod mula pa noong unang panahon at binabasa sa mga sinagoga tuwing Araw ng Pamamahinga.”

Ipinapakita ng talatang ito na patuloy na matututo ang mga Hentil ng mga kautusan ng Diyos habang dumadalo sila sa sinagoga at nakikinig ng Torah. Hindi binuwag ng konseho ang mga utos ng Diyos kundi nagtatag ng isang praktikal na paraan upang makapagsimula ang mga Hentil sa kanilang paglalakbay ng pananampalataya nang hindi sila mabigatan.

KONTEKSTO MULA SA MGA TURO NI JESUS

Mismo si Jesus ang nagpahayag ng kahalagahan ng mga kautusan ng Diyos. Halimbawa, sa Mateo 19:17 at Lucas 11:28, at sa buong Sermon sa Bundok (Mateo 5–7), pinagtibay ni Jesus ang pangangailangang sundin ang mga utos ng Diyos, gaya ng hindi pagpatay, hindi pangangalunya, pagmamahal sa kapwa, at marami pang iba. Ang mga prinsipyong ito ay pundasyon at hindi kailanman itinakwil ng mga apostol.

KONKLUSYON SA MALI NA ARGUMENTONG ITO

Hindi sinabi ng Konseho sa Jerusalem na maaaring kainin ng mga Hentil ang anumang pagkain o huwag pansinin ang mga kautusan ng Diyos. Ang tinalakay nito ay isang tiyak na isyu: kung paano makapagsisimula ang mga Hentil na makilahok sa mga Mesyanikong kongregasyon nang hindi kailangang agad sundin ang lahat ng aspeto ng Torah. Ang apat na kinakailangan ay mga praktikal na hakbang upang mapanatili ang kapayapaan sa mga magkahalong komunidad ng Judio at Hentil.

Malinaw ang inaasahan: ang mga Hentil ay lalago sa kanilang pagkaunawa sa mga kautusan ng Diyos sa paglipas ng panahon sa pamamagitan ng pagtuturo ng Torah, na binabasa sa mga sinagoga tuwing Araw ng Pamamahinga. Ang anumang ibang paliwanag ay pagbaluktot sa layunin ng konseho at hindi isinasaalang-alang ang mas malawak na turo ng Kasulatan.

MALI NA ARGUMENTO: “*Itinuro ni apostol Pablo na binuwag ni Cristo ang pangangailangang sundin ang mga kautusan ng Diyos upang maligtas*”

ANG KATOTOHANAN:

Maraming pinuno ng Kristiyanismo—kung hindi man karamihan—ang maling nagtuturo na tinutulan ni apostol Pablo ang Kautusan ng Diyos at inutusan ang mga Hentil na huwag sundin ang Kanyang mga utos. Ang ilan ay nagsasabi pa na ang pagsunod sa mga utos ng Diyos ay maaaring makapinsala sa kaligtasan. Ang maling pagkakaunawa na ito ay nagdulot ng matinding kalituhan sa teolohiya.

May mga iskolar na tumututol sa pananaw na ito at nagsikap na ipaliwanag ang mga suliraning teolohikal na bumabalot sa mga sulat ni Pablo, sinisikap ipakita na ang kanyang mga turo ay madalas na hindi naunawaan o inalis sa tamang konteksto pagdating sa Kautusan at kaligtasan. Gayunman, may ibang paninindigan ang aming ministeryo.

BAKIT MALI ANG TUMUON SA PAGPAPALIWANAG KAY PABLO

Naniniwala kami na hindi kailangan—at maging nakakasakit sa Diyos—ang pagsusumikap na ipaliwanag kung ano ba talaga ang paninindigan ni Pablo tungkol sa Kautusan. Sa paggawa nito, inilalagay natin si Pablo—isang taong karaniwan lamang—sa antas na kapantay, o higit pa, sa mga propeta ng Diyos, at maging kay Jesus mismo.

Sa halip, ang tamang teolohikal na landas ay suriin kung may sinabi ba ang mga Kasulatan bago si Pablo na may darating na magtuturo ng mensaheng bumubuwag sa mga kautusan ng Diyos. Kung may ganoong mahalagang propesiya, may dahilan tayo upang tanggapin ang mga turo ni Pablo sa paksang ito bilang itinalaga ng Diyos, at may saysay ang lubos na pag-unawa at pagsunod dito.

ANG KAWALAN NG PROPESIYA TUNGKOL KAY PABLO

Ang katotohanan ay wala ni isang propesiya sa mga Kasulatan tungkol kay Pablo—o kahit kaninong tao—na magdadala ng mensahe na bumubuwag sa mga kautusan ng Diyos. Ang tanging mga indibidwal na hayagang ipinropesiya sa Lumang Tipan at lumitaw sa Bagong Tipan ay:

1. **Juan Bautista:** Ang kanyang papel bilang tagapagpauna ng Mesiyas ay hinulaan at pinagtibay ni Jesus (hal. Isaías 40:3, Malakias 4:5–6, Mateo 11:14).
2. **Hudas Iscariote:** May mga hindi tuwirang pagtukoy sa kanya sa Mga Awit 41:9 at 69:25.
3. **Jose ng Arimatea:** Sa Isaías 53:9 ay may hindi tuwirang pahiwatig na siya ang magbibigay ng libingan kay Jesus.

Bukod sa mga taong ito, wala nang ibang ipinropesiya na darating—lalo na hindi isang tao mula sa Tarsus—na isusugo upang buwagin ang mga kautusan ng Diyos o magturo na maaaring maligtas ang mga Hentil kahit hindi sumusunod sa Kanyang mga walang hanggang batas.

ANO ANG IPINROPESE NI JESUS NA DARATING PAGKATAPOS NG KANYANG PAG-AKYAT

Nagbigay si Jesus ng maraming propesiya tungkol sa mga mangyayari pagkatapos ng Kanyang ministeryo sa lupa, kabilang ang:

- **Ang pagkawasak ng Templo** (Mateo 24:2).
- **Ang pag-uusig sa Kanyang mga alagad** (Juan 15:20, Mateo 10:22).
- **Ang paglaganap ng mensahe ng Kaharian sa lahat ng bansa** (Mateo 24:14).

Gayunman, wala kahit isang banggit tungkol sa isang tao mula sa Tarso—lalo na si Pablo—na bibigyan ng awtoridad na magturo ng isang bagong doktrina o isang doktrinang salungat tungkol sa kaligtasan at pagsunod.

ANG TUNAY NA PAMANTAYAN SA MGA SULAT NI PABLO

Hindi ito nangangahulugan na dapat nating balewalain ang mga sulat ni Pablo o nina Pedro, Juan, o Santiago. Sa halip, dapat nating lapitan ang kanilang mga sulat nang may pag-iingat, tinitiyak na anumang interpretasyon ay umaayon sa mga pundasyong Kasulatan: ang Kautusan at ang mga Propeta ng Lumang Tipan, at ang mga turo ni Jesus sa mga Ebanghelyo.

Ang problema ay hindi nasa mismong mga sulat, kundi sa mga interpretasyong ipinilit ng mga teologo at mga pinuno ng simbahan. Ang anumang interpretasyon ng mga turo ni Pablo ay kailangang suportado ng:

1. **Ang Lumang Tipan:** Ang Kautusan ng Diyos na ipinahayag sa pamamagitan ng Kanyang mga propeta.
2. **Ang Apat na Ebanghelyo:** Ang mga salita at gawa ni Jesus, na tumalima sa Kautusan.

Kung ang isang interpretasyon ay hindi umaayon sa mga pamantayang ito, ito ay hindi dapat tanggapin bilang katotohanan.

KONKLUSYON SA MALI NA ARGUMENTONG ITO

Ang argumento na nagturo si Pablo ng pagkakansela ng mga kautusan ng Diyos, kabilang ang mga tagubilin sa pagkain, ay walang suporta mula sa Kasulatan. Walang propesiyang nagpapauna ng ganitong mensahe, at si Jesus mismo ay tumalima sa Kautusan. Samakatuwid, ang anumang turo na nagsasabing kabaligtaran nito ay dapat suriin ayon sa di-nagbabagong Salita ng Diyos.

Bilang mga tagasunod ng Mesiyas, tinatawagan tayong humanap ng pagkakaayon sa mga bagay na nauna nang isinulat at ipinahayag ng Diyos—hindi sa mga interpretasyong sumasalungat sa Kanyang walang hanggang mga utos.

ANG ITINURO NI JESUS, SA PAMAMAGITAN NG KANYANG MGA SALITA AT HALIMBAWA

Ang tunay na alagad ni Cristo ay iniaayon ang kanyang buong buhay sa Kanya. Malinaw na sinabi Niya na kung mahal natin Siya, susunod tayo sa Ama at sa Anak. Hindi ito isang kahilingan para sa mahina ang loob, kundi para sa mga ang mga mata ay nakatuon sa Kaharian ng Diyos at handang gawin ang lahat upang makamtan ang buhay na walang hanggan—kahit na humarap sa pagsalungat mula sa mga kaibigan, simbahan, at pamilya. Ang mga kautusan tungkol sa [buhok at balbas](#), [tzitzit](#), [tuli](#), [Sabbath](#), at [mga ipinagbabawal na karne](#) ay binabalewala ng halos buong Kristiyanismo, at ang mga tumatangging sumunod sa karamihan ay **tiyak na daranas ng pag-uusig**, gaya ng sinabi ni Jesus (Mateo 5:10). Ang pagsunod sa Diyos ay nangangailangan ng tapang, ngunit ang gantimpala ay buhay na walang hanggan.

ANG MGA IPINAGBABAWAL NA KARNE AYON SA KAUTUSAN NG DIYOS

Apat na paa ng iba't ibang hayop—ang ilan ay may hati at ang iba ay buo—na nagpapakita ng kautusan sa Biblia tungkol sa malilinis at maruruming hayop ayon sa Levitico 11.

Ang mga kautusang pang-diyeta ng Diyos, gaya ng nakasaad sa Torah, ay malinaw na tumutukoy sa mga hayop na pinapayagan ng Diyos na kainin ng Kanyang bayan at sa mga dapat nilang iwasan. Ang mga tagubiling ito ay binibigyang-diin ang kabanalan, pagsunod, at paghiwalay sa mga gawaing nakapagdudumi. Sa ibaba ay isang detalyado at deskriptibong listahan ng mga ipinagbabawal na karne, kalakip ang mga sanggunian sa Kasulatan.

1. MGA HAYOP SA LUPA NA HINDI NGUYANGUYAIN ANG PAGKAIN O WALANG HATI ANG PAA

- Ang mga hayop ay itinuturing na marumi kung wala sila ng isa o parehong katangiang ito.
- **Mga Halimbawa ng Ipinagbabawal na Hayop:**
 - Kamelyo (*gamal*, גָּמָל) – Nguya ngunit walang hati ang paa (Levitico 11:4).
 - Kabayo (*sus*, סוּס) – Hindi ngumunguya at walang hati ang paa.
 - Baboy (*chazir*, חֲזִיר) – May hati ang paa ngunit hindi ngumunguya (Levitico 11:7).

2. MGA NILALANG SA TUBIG NA WALANG PALIKPIK AT KALISKIS

- Tanging mga isda na may parehong palikpik at kaliskis ang pinapayagan. Ang mga kulang sa alinman dito ay marumi.
- **Mga Halimbawa ng Ipinagbabawal:**
 - Hito – Walang kaliskis.
 - Shelfish – Gaya ng hipon, alimango, lobster, at tulya.
 - Igat – Walang palikpik at kaliskis.
 - Pusit at pugita – Walang palikpik at kaliskis (Levitico 11:9-12).

3. MGA IBONG MAPAGSAMANTALA, SUMISILA, O IPINAGBAWAL

- Tinutukoy sa kautusan ang mga ibon na hindi dapat kainin, karaniwang mga mandaragit o tagalinis ng bangkay.
- **Mga Halimbawa ng Ipinagbabawal:**
 - Agila (*nesher*, נֶשֶׁר) (Levitico 11:13).
 - Buwitre (*da'ah*, דָּאָה) (Levitico 11:14).
 - Uwak (*orev*, עֹרֵב) (Levitico 11:15).
 - Owl, lawin, cormorant, at iba pa (Levitico 11:16-19).

4. MGA INSEKTONG LUMILIPAD NA NAGLALAKAD SA APAT NA PAA

- Karaniwang ipinagbabawal ang mga insektong lumilipad maliban kung may mga tuhod o kasukasuan para tumalon.
- **Mga Halimbawa ng Ipinagbabawal:**
 - Langaw, lamok, at salagubang.
 - Ang mga tipaklong at balang ay pinapayagan (Levitico 11:20-23).

5. MGA HAYOP NA GUMAGAPANG SA LUPA

- Anumang nilalang na gumagapang sa tiyan o may maraming paa at gumagalaw sa lupa ay marumi.
- **Mga Halimbawa ng Ipinagbabawal:**
 - Ahas.
 - Butiki.
 - Daga at nuno sa punso (Levitico 11:29-30, 11:41-42).

6. MGA PATAY O BULOK NA HAYOP

- Kahit sa malilinis na hayop, anumang bangkay na namatay nang mag-isa o nilapa ng mababangis na hayop ay ipinagbabawal kainin.
- **Sanggunian:** Levitico 11:39-40, Exodo 22:31.

7. **PAGPAPALAHİ SA MAGKAKAİBANG URI NG HAYOP**

- Bagama't hindi direktang kaugnay sa pagkain, ipinagbabawal ang paghahalo ng lahi ng mga hayop, na nagpapahiwatig ng pagiging maingat sa mga gawain kaugnay sa pagkain.
- **Sanggunian:** Levitico 19:19.

Ipinakikita ng mga tagubiling ito ang hangarin ng Diyos na ang Kanyang bayan ay maging bukod-tangi, pinararangalan Siya maging sa kanilang mga pagpili sa pagkain. Sa pamamagitan ng pagsunod sa mga batas na ito, ipinapakita ng Kanyang mga tagasunod ang pagsunod at paggalang sa kabanalan ng Kanyang mga utos.